

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA ZAKRES PODSTAWOWY (klasa 1)

1. Podstawa prawna

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, załącznik nr 1.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2024.438);
Statut I LO im. 14 Pułku Powstańców Śląskich w Wodzisławiu Śląskim

2. Formy oceniania

- a) Kartkówka – obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji i nie wymaga wcześniejszego zapowiadania,
- b) Sprawdzian – odpowiedź pisemna lub sprawdzian umiejętności praktycznych z określonej wcześniej partii materiału lub działu zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem; sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania na ocenę celującą,
- c) Odpowiedź ustna – obejmuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji; w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu. Odpowiedź oceniana jest pod względem rzeczowości, prezentowania wypowiedzi i posługiwania się językiem przedmiotu, stosowania odpowiedniej argumentacji podczas dyskusji. Wskazane jest, aby odpowiedź ucznia była połączona z wykonywaniem innych czynności, np. analizą materiałów źródłowych (prezentacji, rysunków, schematów, wykresów, diagramów, itp.),
- d) Zadania i ćwiczenia wykonywane przez uczniów na lekcji,
- e) Udział w zajęciach pozalekcyjnych z pierwszej pomocy,
- f) Prace dodatkowe – prezentacje multimedialne, plansze, wykresy, rysunki, krzyżówki, diagramy,
- g) Symulacja realnych zdarzeń, prezentacja algorytmów postępowania, praktyczne ćwiczenia na fantomach.

3. Przedmiot oceniania

- a. Wiadomości teoretyczne (zapamiętanie, zrozumienie)
- b. Umiejętności praktyczne (zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i problemowych, np. prezentacja algorytmów, wykonanie czynności ratowniczych itp.)
- c. Postawy i przekonania (aktywność, zaangażowanie w proces uczenia się)

4. Kryteria oceniania

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą.

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń powinien:

- Częściowo rozumieć polecenia i instrukcje;
- Zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i za pomocą nauczyciela je odtwarzać;
- Poprawnie rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, urządzenia itp;
- Wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia;
- Współpracować w zespole przy wykonywaniu zadań praktycznych;
- Ze sprawdzianów pisemnych otrzymywać wymaganą ilość punktów

Na ocenę **dostateczną** uczeń powinien:

- Rozumieć polecenia i instrukcje;
- Zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować;
- Rozumieć omawiane zagadnienia;
- Dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk;
- Znać podstawowe procedury zachowań i regulaminy oraz umieć je samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zastosować;
- Samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania praktyczne;
- Samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce;
- Aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych;
- Ze sprawdzianów pisemnych otrzymywać wymaganą ilość punktów

Na ocenę **dobrą** uczeń powinien:

- Rozumieć polecenia i instrukcje;
- Znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować;
- Rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym;
- Uogólniać i formułować wnioski;
- Aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych;
- Poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia praktyczne i inne zadania;
- Samodzielnie i poprawnie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce;
- Wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką;
- Ze sprawdzianów pisemnych otrzymywać wymaganą ilość punktów

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń powinien:

- Mieć wiadomości na poziomie treści dopełniających;
- Umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować;
- Właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy;
- Kierować pracą zespołu rówieśników;
- Ze sprawdzianów pisemnych otrzymywać wymaganą ilość punktów

Na ocenę **celującą** uczeń powinien:

- Wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem i literaturą popularnonaukową;
- Ze sprawdzianów pisemnych otrzymywać wymaganą ilość punktów
- Uczestniczyć w konkursach i warsztatach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę;
- Podejmować się wykonania zadań dodatkowych (indywidualnie lub w zespole),

Wymagania edukacyjne:

WYMAGANIA EDUKACYJNE SZCZEGÓŁOWE

Treści podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1.Podstawy pierwszej pomocy	• wyjaśnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy dla ratowania życia i zdrowia (znaczenie pierwszych 4 minut) • wymienia etapy działań ratunkowych na miejscu zdarzenia • wymienia środki ochrony osobistej • wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem kontakcie z krwią	• omawia zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia w trosce o bezpieczeństwo ratownika i poszkodowanego • ocenia własne możliwości • rozpoznaje potencjalne źródła zagrożenia w kontakcie z poszkodowanym • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w lasach • wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe • pod kierunkiem nauczyciela wykonuje na manekinie/koledze czynności ratownicze w sytuacjach: braku przytomności z zachowanym oddechem, braku przytomności i oddechu, w zadławieniach, krwotokach, złamaniach kończyn i oparzeniach termicznych,	• przedstawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych na lekcjach • wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” • wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia • określa kiedy wezwać pomoc • poprawnie wykonuje na manekinie/koledze czynności ratownicze w sytuacjach: braku przytomności z zachowanym oddechem, braku przytomności i oddechu, w zadławieniach, krwotokach, złamaniach kończyn i oparzeniach termicznych,	• potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia • wyjaśnia rolę układu oddechowego, krążenia i nerwowego w utrzymaniu funkcji życiowych, bezbłędnie i w odpowiedniej kolejności wykonuje na manekinie/koledze czynności ratownicze w sytuacjach: braku przytomności z zachowanym oddechem, braku przytomności i oddechu, w zadławieniach, krwotokach, złamaniach kończyn i oparzeniach termicznych, podtopieniach, w zatruciach, wstrząsie • analizuje przyczyny zadławień u dzieci, oparzeń, urazów kończyn i przedstawia propozycję działań zapobiegających powyższym zagrożeniom • wie jak wygląda	• jest liderem grupy udzielającej pierwszej pomocy, bezbłędnie nią kieruje podczas pozorowanych na zajęciach sytuacji niosących zagrożenia życia lub zdrowia

• podaje numer alarmowy pogotowia ratunkowego • prawidłowo wykonuje telefon ratunkowy • podaje przykłady aplikacji na telefon wspierającej udzielanie pierwszej pomocy • z pomocą nauczyciela wykonuje na manekinie/koledze proste czynności ratownicze w sytuacjach: braku przytomności z zachowanym oddechem, braku przytomności i oddechu, w zadławieniach, krwotokach, złamaniach kończyn, oparzeniach termicznych, podtopieniach, w zatruciach, wstrząsie • zna zawartość apteczki ratowniczej • zna definicję masywnego krwotoku	podtopieniach, w zatruciach, wstrząsie • wymienia objawy utraty przytomności, oznaki zatrzymania a krążenia • wyjaśnia pojęcia: zadławienie, krwotok, rana, złamanie, oparzenie • wymienia przedmioty jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej, samochodowej i turystycznej	podtopieniach, w zatruciach, wstrząsie • wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej • wymienia warunki i czynniki zapewniające RKO wysokiej jakości (AED)	opatrunek uciskowy
---	--	---	---------------------------

2. Bezpieczeństwo państwa

• wymienia i opisuje elementy składowe systemu bezpieczeństwa, jego instytucje, charakter związków między nimi	• wymienia zadania parlamentu, prezydenta, rady ministrów w dziedzinie obronności oraz elementy systemu obronnego	identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzuje je, przypisuje właściwe znaczenie w kontekście	• wymienia nazwy organizacji proobronnych • wyjaśnia znaczenie pojęć „siatka bezpieczeństwa” i „infrastruktura krytyczna” • omawia podstawowe	• dokonuje analizy wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne) z wykorzystaniem właściwej terminologii • omawia znaczenie
--	---	--	---	---

	- wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa - uzasadnia rolę świadczeń obywateli na rzecz obronności oraz zadań i kompetencji władz państwowych i samorządowych w tym Zakresie. Rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i wojny - omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - wyjaśnia pojęcie terroryzmu - zna procedury postępowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy oraz cyberzagrożeń w wymiarze cywilnym	państwa - zna i wymienia nazwy formacji mundurowych układu pozamilitarnego - orientuje się w podstawowych zasadach zarządzania kryzysowego i rozumie jego istotę - omawia struktury Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - omawia zasady zachowania się w przypadku ataku terrorystycznego - wskazuje niewłaściwe zachowania dot. cyberprzemocy i cyberzagrożeń	bezpieczeństwa lokalnego oraz całego państwa - podaje przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem - omawia podstawowe uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - opisuje skutki użycia środków biologicznych i chemicznych oraz wybuchowych	wyposażenie Sił Zbrojnych RP wyjaśnia znaczenie cyberzagrożeń w wymiarze cywilnym	Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
3. Przygotowanie do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń	- identyfikuje obiekty opatrzone znakami ochrony zabytków - rozpoznaje znaki substancji toksycznych - wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne - wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania	wymienia podstawowe akcje podejmowane przez PCK - wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry - wyjaśnia zasady	- wymienia i określa zakres działania wybranych stowarzyszeń i organizacji, np. PCK - omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę	- wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego o prawa humanitarne - wyjaśnia znaczenie pojęć: „odkażanie”, „dezaktywacja”, „dezynfekcja”, „deratyzacja” - charakteryzuje Wodne Ochotnicze	- wymienia główne dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie - omawia sposób użycia pakietu przeciwochemicznego i pakietu radioochronnego - charakteryzuje Górskie Ochotnicze

Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego • rozpoznaje rodzaje alarmów • wskazuje drogi ewakuacji w szkole • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach • rozpoznaje zagrożenia budowlane i komunikacyjne • opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu karetki pogotowia lub innego pojazdu z włączonymi sygnałami uprzywilejowania	postępowania w przypadku zagrożenia substancjami toksycznymi • opisuje działania podejmowane przez Państwową Straż Pożarną oraz Państwowe Ratownictwo Medyczne • charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia • wyjaśnia zasady postępowania podczas pożaru, w przypadku wypadków komunikacyjnych, w czasie zagrożenia powodzią, w przypadku katastrofy budowlanej, wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym, odnalezienia niewypału lub niewybuchu, zagrożenia lawiną, intensywnej śnieżycy • potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego	• charakteryzuje ochotnicze służby i podmioty ratownicze, takie jak: Ochotnicza Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe • omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych • rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny • przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych	Pogotowie Ratunkowe • definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów oraz sygnałów alarmowych • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole i w najbliższej okolicy	Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe • uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi
--	--	--	---	---

		w zależności od rodzaju pożaru (np. płonąca patelnia, płonący komputer)		
4. Edukacja obronna	zna ograniczenia organizmu związane z brakiem snu, wody i pożywienia na możliwości przetrwania • zna zasady składania i rozkładania broni	• omawia sposoby przeciwdziałania panice • identyfikuje podstawowe zagrożenia cyberbezpieczeństwa • potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem broni kulowej	• zna środki podręczne do zwiększania szans przetrwania • omawia rolę cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	• zna możliwości pozyskiwania wody i pożywienia w środowisku naturalnym.

5. Zasady oceniania

W przypadku prac pisemnych (kartkówki, sprawdzianów, testów powtórkowych itp.)

przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny według kryteriów:

98-100% punktów – ocena celująca (6)

90-97% punktów – ocena bardzo dobra (5)

75-89% punktów – ocena dobra (4)

55-74% punktów – ocena dostateczna (3)

40-54% punktów – ocena dopuszczająca (2)

0 – 39% punktów – ocena niedostateczna (1)

Uczeń może poprawić każdą ocenę bieżącą z pracy z wagą 2 raz w ciągu dwóch tygodni od momentu jej otrzymania. O sposobie i formie poprawiania ocen decyduje nauczyciel. Ocena poprawiana, jak i poprawiona są wliczane do średniej ocen częściowych. Uczeń zobowiązany jest napisać wszystkie wskazane przez nauczyciela pisemne prace kontrolne i wykonać zadania.

Jeśli uczeń był nieobecny na sprawdzianie, przystępuje do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Ocena klasyfikacyjna (śródroczna i roczna) powinna odzwierciedlać stopień opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych oraz wkład pracy, zaangażowanie i systematyczność ucznia w ich przyswojenie, z uwzględnieniem średniej ważonej wszystkich ocen częściowych – zgodnie ze statutem szkoły.

W przypadku uczniów z opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno -pedagogicznej lub objętych w szkole pomocą psychologiczno - pedagogiczną wymagania edukacyjne dostosowuje się zgodnie z zaleceniami poradni